

CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS

COORDINACIÓN

Sebastià Serra i
BusquetsAntoni Vives
ReusRafel Puigserver
Pou (CEDOC-UIB)

TEMA

Projectes educatius interdisciplinaris

Per quart any consecutiu ha tingut lloc el seminari «La formació interdisciplinària en Ciències Humanes i Socials», organitzat pel Grup d'estudis de la Cultura, la Societat, la Comunicació i el Pensament Contemporani de l'Institut de Recerca i Innovació Educativa (IRIE)

Les Ciències Humanes i Socials i la seva didàctica

♦♦ Rafel Puigserver Pou *

Els divendres d'aquest febrer passat s'ha dut a terme el IV seminari «La formació interdisciplinària en Ciències Humanes i Socials», en què s'han exposat nous projectes i noves maneres d'ensenyar des de la perspectiva interdisciplinària.

En la primera sessió, Ana Laura Garcia i Pep Cerdà sobre el treball

per projectes a l'educació secundària, a partir d'una experiència que s'aplica a l'IES Juníper Serra. Laura Miró exposà com es poden acostar les minories, concretament la jueva, a l'ensenyament secundari. Nicolás Moragues explicà l'origen de la formació policial a l'EBAP.

En la segona sessió, Francesc Cadesús feu un balanç dels Cursos de Pensament i Cultura Clàssica que es ve duent a terme en els darrers anys; Elena Gili i Xavier Jimé-

nez feren una panoràmica general dels MOOC com eina de formació; Tomeu Garí i Manel Suárez exposaren la necessitat d'explicar a les aules la Guerra Civil i la repressió franquista perquè tothom en prengui consciència; Raül Genovés dissertà sobre les aportacions de la filosofia als estudis actuals sobre competències emocionals.

En la tercera sessió, ens expliquen una experiència d'APS al grau d'Educació Primària per treballar

xarxes intergeneracionals i solidaritat a càrrec d'Elisabeth Ripoll. Mulay Embarek exposà el seu treball de recerca sobre temps lliure, oci i conductes de risc als adolescents de Palma. Maria Sebastián explicà els seus treballs sobre arquitectura contemporània i turisme i la necessitat de conscienciar d'aquest patrimoni. Xesc Alemany Sureda reflexionà des de l'antropologia sobre com treballar la cultura popular a l'aula.

El darrer dia Maria Angeles Reicio ens exposà un projecte per a treballar els vestigis dels deportats a Mallorca i a Cabrera durant la Guerra del Francès. Antoni Bordoy exposà la història del sorgiment de la Universitat medieval a partir d'una brega de taberna. Concepció Bauçà de Mirabó explicà els projectes interdisciplinaris sobre el patrimoni monumental i arquitectònic.

* Doctor en Humanitats i Ciències Socials i Màster en Comunicació

TEMA

La justícia i els delictes de consciència

En ple segle XXI encara es dur a terme l'empresonament de persones per la seva raça, religió, ètnia, llengua, orientació sexual, creences o per motius que no es contemplen en els codis penals com a delictes tipificats. Ja que les opinions o actituds no solen ser objecte de legislació és difícil determinar sovint la diferència entre els presos polítics i els presos de consciència

Les penes dels heretges

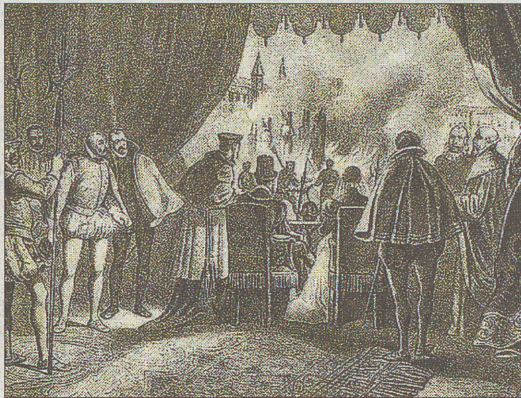
♦♦ Gabriel Ensenyat Pujol *

A vui dia sovint sentim parlar de presos polítics, de consciència (una definició, per cert, molt mística) o altres termes semblants, entre els quals tenim conceptes com els de dispersió o reagrupament de presos, etc. Hom fins i tot s'ha acostumat a manejar-los de manera, moltes vegades, alegre i poc curosa. A

l'edat mitjana un tipus habitual de perseguits per la justícia eren els anomenats heretges. Amb el sorgiment de la Inquisició medieval hom en va tipificar les categories i les penes, així com el règim de presó quan aquest era el càstig per haver transgredit l'ortodòxia religiosa. El primer a fer-ho fou sant Ramon de Penyafort, al segle XIII. Quines en foren les directrius?

Els presos acusats d'heretgia podien estar junts en una mateixa presó. En canvi, era important que els

homes no es barreassin amb les dones, i que els reconciliats (els heretges que havien retornat a la fe catòlica) tampoc no ho fessin amb presos d'altres delictes. Aquesta normativa també establí que l'esposa que fos de la mateixa condició heretgia que l'espòs havia d'estar reclosa en la mateixa presó que ell però, al mateix temps, separada dels altres presos. I, en el cas que

ella no hagués estat heretgia, fins i tot podia tenir un tracte freqüent amb el seu marit per tal d'evitar l'adulteri.

Per al reconciliat (és a dir, qui abjurava de l'heretgia i retornava a la fe catòlica) la pena variava segons el criteri de l'inquisidor. El problema venia quan hom reincidia en l'heretgia i es convertia en un 'relapse' (reinci-

dent). Si tornava a abjurar dels errors salvava la vida però era condemnat a cadena perpètua. I si perseverava en l'heretgia era lliurat al braç secular perquè aquest executàs la sentència, que sempre era la mort a la foguera com a mesura de purificació.

* Professor del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General

TEMA

Docència i cinema

Aquest mes de març tindran lloc les jornades «El rol docent del cinema», organitzades per CineCiutat i el Grup d'estudi de la Cultura, la Societat, la Comunicació i el Pensament Contemporani de l'Institut de Recerca i Innovació Educativa - UIB

Educar a través del cinema

♦♦ Elisabeth Ripoll Gil *

Els dos propers caps de setmana (10-11 i 17-18 de març) tindrà lloc la tercera edició de les jornades sobre cinema i educació organitzades entre Cineciutat i l'Institut de Recerca i Innovació Educativa (IRIE-UIB). L'objectiu de les sessions és articular propostes educatives a través d'una sèrie de títols i temàtiques específiques. Es pretén analitzar la vessant didàctica de la gran

pantalla des d'una perspectiva teòrica, però sobretot pràctica, a través de la projecció de pel·lícules i activitats i col·loquis a desenvolupar entre els assistents.

Enguany els continguts que es proposen treballar en les jornades giren al voltant del turisme, la geografia, els drets civils i la guerra freda. Entre els títols seleccionats trobam per exemple *Good Bye Lenin* i *Before Sunrise*. S'han proposat temàtiques variades que permetin un enfocament interdisciplinari (història, sociologia, economia...) i d'actualitat, per tal d'afavorir la

participació dels assistents. És prou coneguda la potencialitat del cinema com a eina educativa. La projecció de llargmetratges o curtsmetratges a l'aula és un dels recursos habituals en la pràctica docent i pot representar un important suport conceptual, a més d'una eina motivadora. El rol didàctic desenvolupat pel cinema es fa evident en la multiplicitat de propostes, projectes o publicacions que existeixen al res-

pecte. Així mateix, el recurs cinematogràfic i audiovisual en general és aplicable a distints nivells educatius (primària, secundària, estudis superiors...) i a totes les àrees del currículum, aspecte que li atorga un major atractiu com a eina didàctica.

Cal destacar d'aquestes jornades la coordinació entre entitats educatives com la UIB i entitats amb un perfil social evident com CineCiutat, que donen com a resultat propostes formatives que poden atreure un públic implicat i heterogeni.

Podeu trobar més informació sobre les jornades a irie.uib.cat.

* Doctora en Història i professora d'Història contemporània (UIB)